

Právní události, význam času v občanském právu

JUDr. Lukáš Hadamčík, Ph.D.

Obsah přednášky

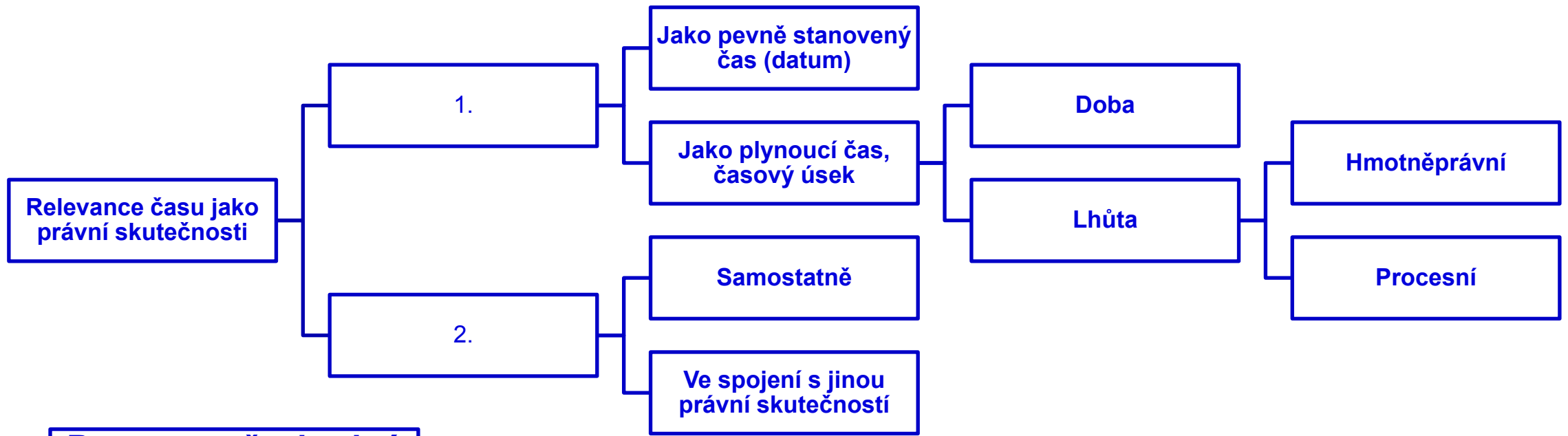
- Základní vymezení právních událostí
- Čas v občanském právu a jeho počítání
- Zánik práva uplynutím doby jeho trvání
- Prekluze
- Promlčení

Právní události

§ 600 o. z.

„Zákon stanoví, která práva a které povinnosti vznikají, mění se nebo zanikají z právních skutečností nezávislých na vůli osoby. Takový následek může též určit ujednání stran.“

- Podmnožina právních skutečností
- Jde o objektivní právní skutečnosti
- Zákon či ujednání stran s objektivními právními skutečnostmi spojuje určitý právní následek
- Vis maior – vyšší moc – objektivně neodvratitelná a objektivně nepředvídatelná skutečnost, na kterou zákon či ujednání stran váže příslušné právní následky.
- Nejvýznamnější objektivní právní skutečností je běh času

Pozor na přechodné ustanovení § 3036 o. z.

Podle dosavadních právních předpisů se až do svého zakončení posuzují všechny lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i lhůty a doby pro uplatnění práv, která se řídí dosavadními právními předpisy, i když začnou běžet po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Počítání času

- Společenská konvence, kterou právní předpisy modifikují
- Modifikaci je nutné hodnotit restriktivně
- Pravidla § 605 až 608 o. z.
- § 607 o. z.: *„Případne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty pracovní den nejbližší následující.“*

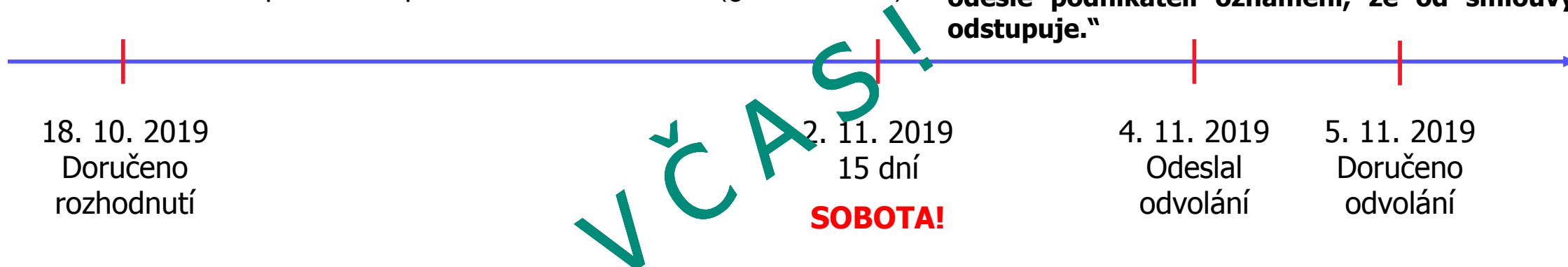
Lhůta x doba x pevně stanovený čas

- Povinný se zavázal dluh ve výši 1 500 000 Kč ze dne 2. 2. 2012: „*uhradit v dodatečně smluvené lhůtě k plnění nejpozději do 15. července 2055, a to v pěti stech pravidelných měsíčních splátkách ve výši 3 000 Kč (slovy: tři tisíce Kč) splatných vždy k patnáctému dni daného měsíce, přičemž první tato splátka je splatná nejpozději do 15. prosince 2013 (slovy: patnáctého prosince roku dva tisíce třináct), a to pod ztrátou výhody splátek, pokud nebude řádně a včas zaplácena jakákoli splátka.*“
- **Bylo-li dohodnuto plnění ve splátkách pod ztrátou jejich výhody, je určení doby jejich plnění stanovením splatnosti, nejde o lhůtu ve smyslu § 122 obč. zák. a není rozhodné, připadla-li splatnost na sobotu, neděli nebo svátek.**
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. 20 Cdo 4788/2017, uveřejněné pod číslem 48/2019 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

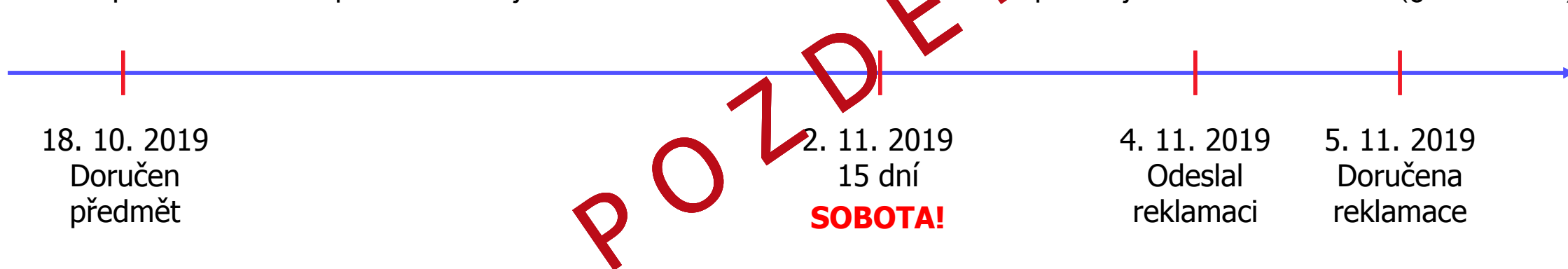
Lhůta hmotněprávní x procesní

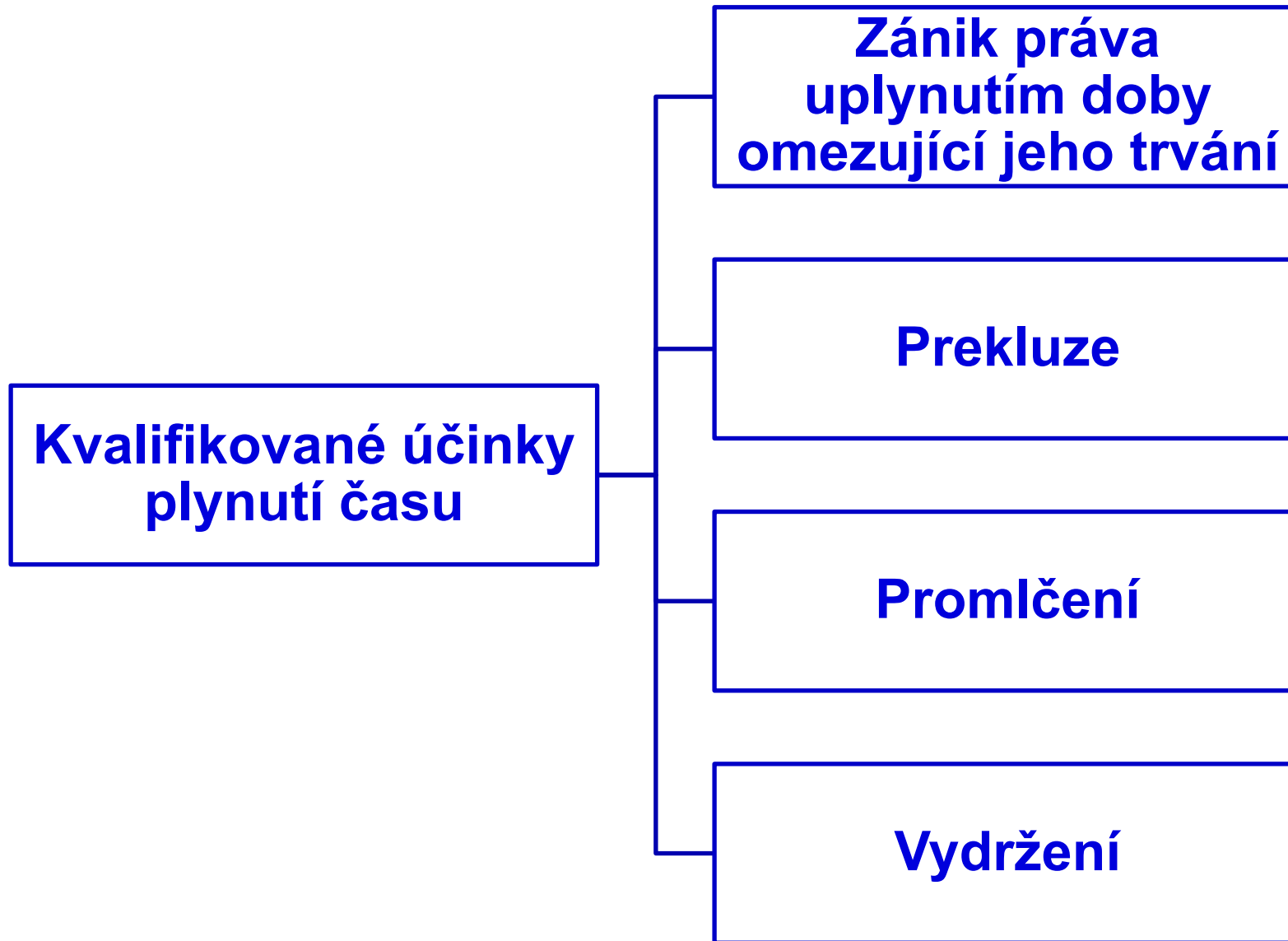
§ 1818 věta druhá: „Využije-li spotřebitel právo odstoupit od smlouvy podle ustanovení tohoto dílu, považuje se lhůta pro odstoupení za zachovanou, pokud spotřebitel v jejím průběhu odešle podnikateli oznámení, že od smlouvy odstupuje.“

Procesní lhůta – např. lhůta k podání odvolání 15 dní (§ 204 o. s. ř.)

Hmotněprávní lhůta – např. smluvně ujednaná záruční doba 15 dní a tomu odpovídající reklamační lhůta (§ 1919 o. z.)

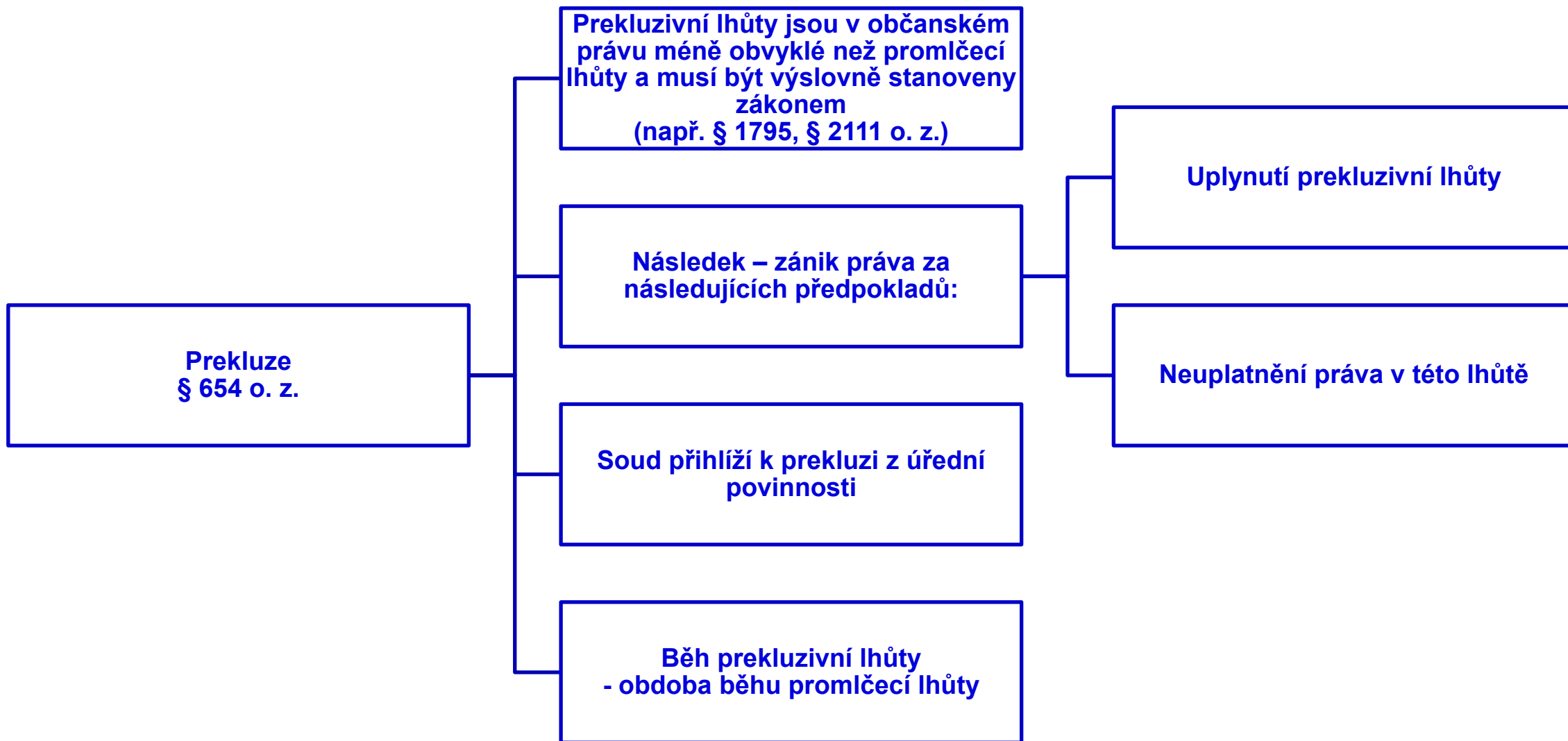

**Zánik práva uplynutím doby
omezující jeho trvání**

**Podstata – právo zanikne
samotným uplynutím doby
(§ 603 o. z.)**

**Nevztahuje se na práva
časově neomezená (např.
vlastnické právo)**

**Zahrnuje práva svojí
povahou a určením časově
omezená (např. termínovaný
vklad)**

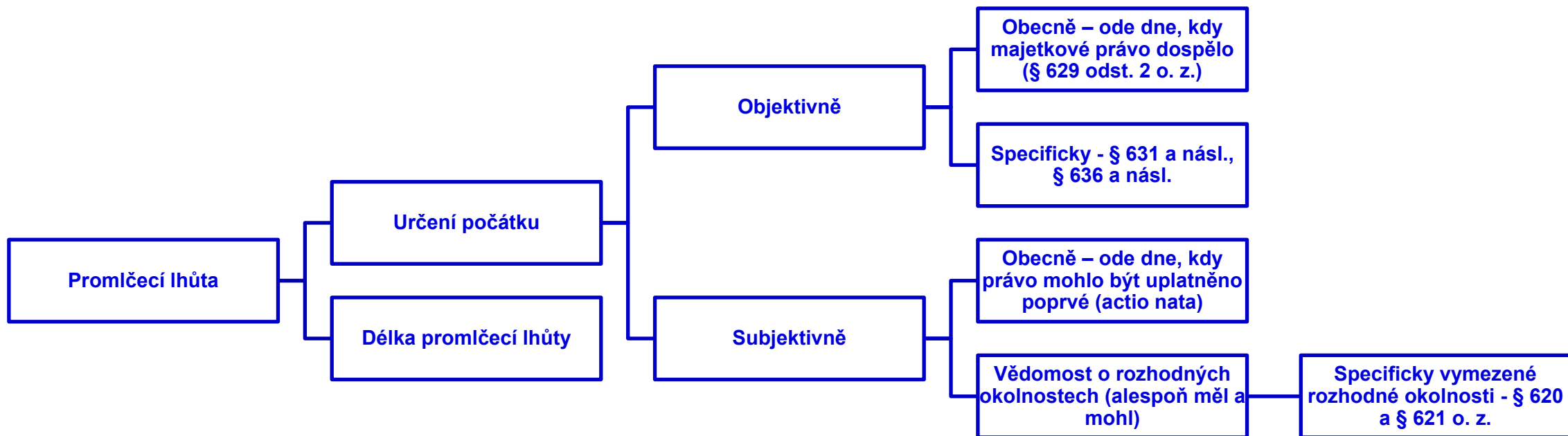
Promlčení § 609 a násl. o. z.

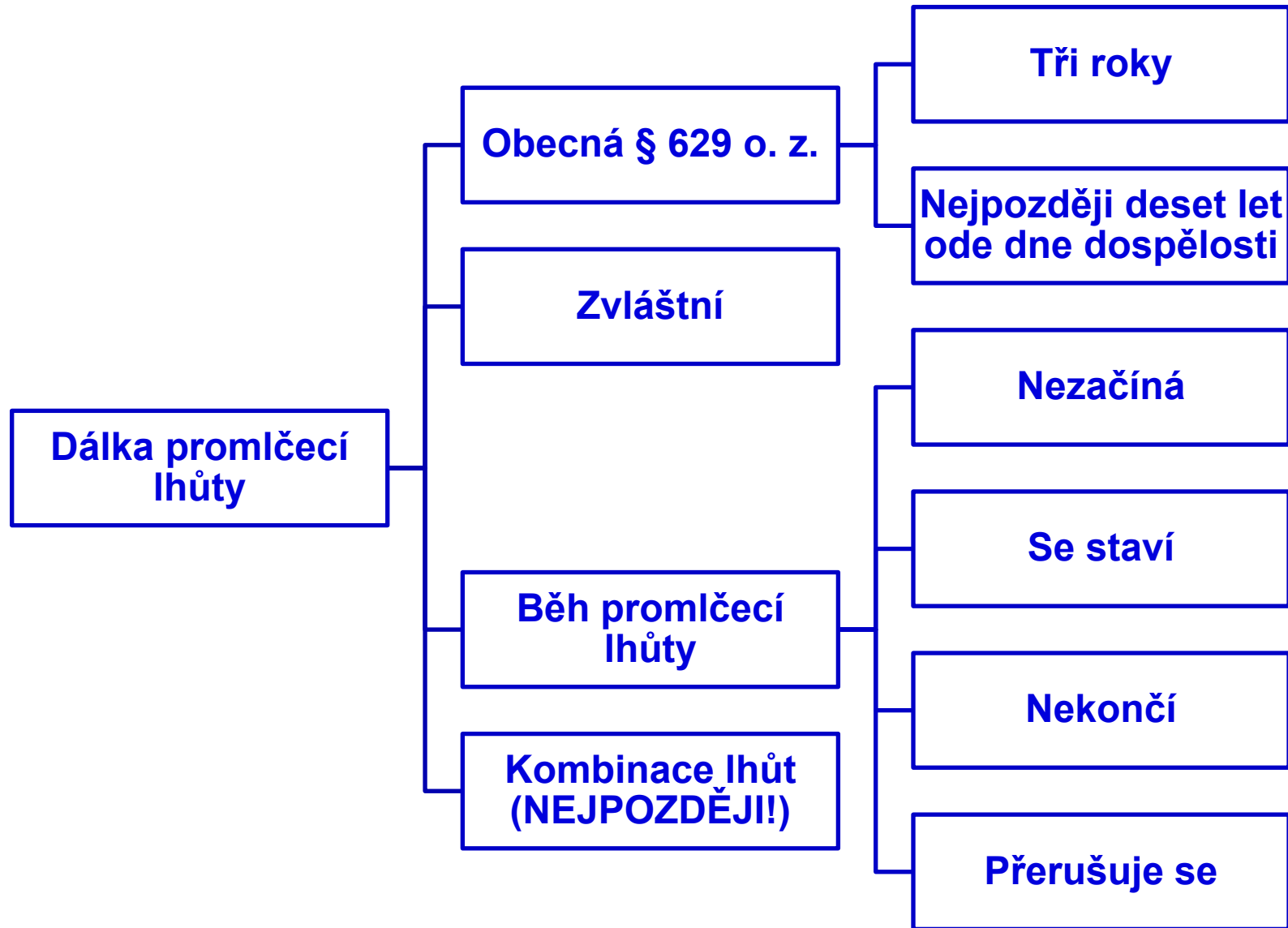
**Předmět
promlčení**

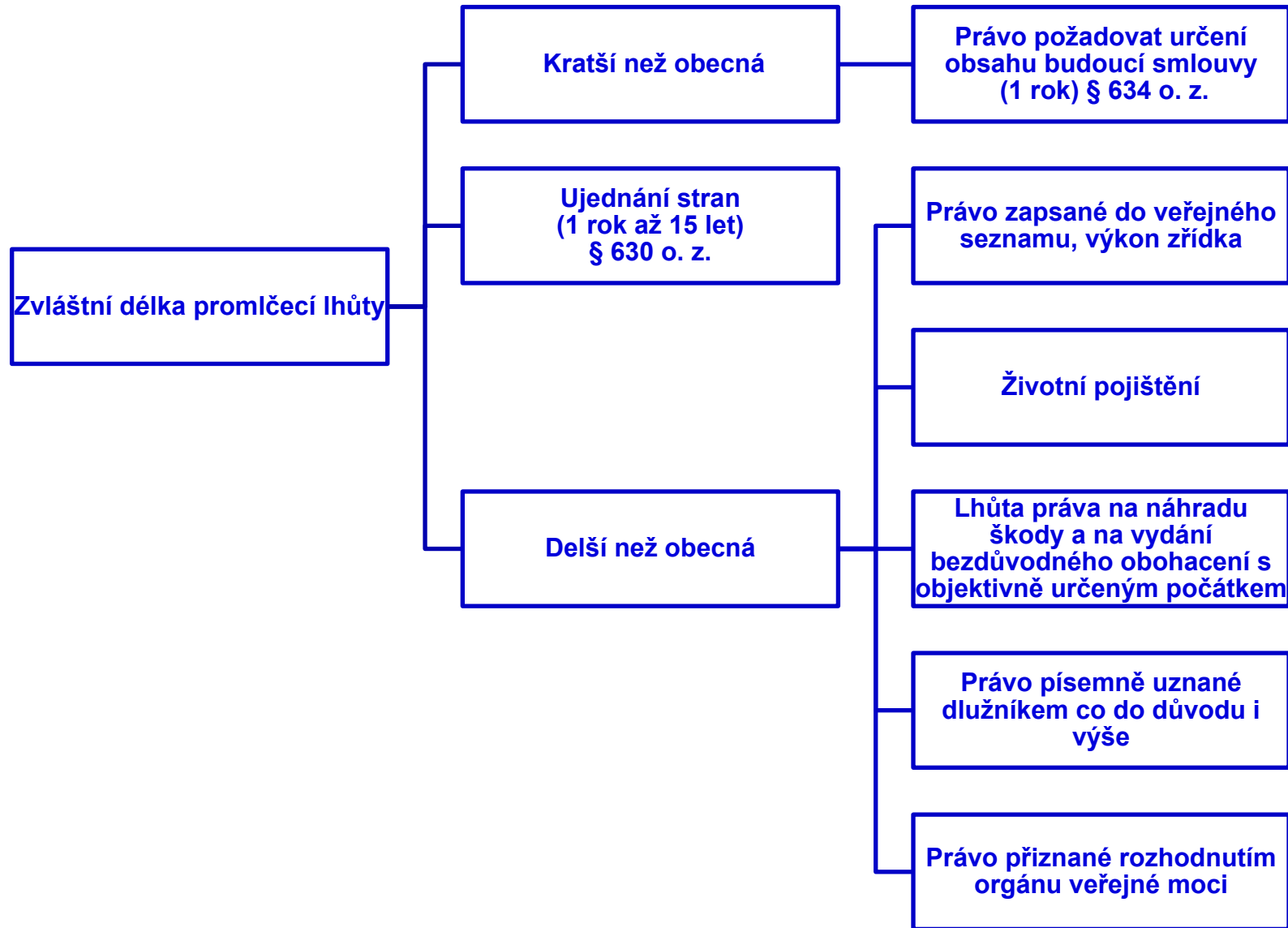
Promlčecí lhůta

Následky

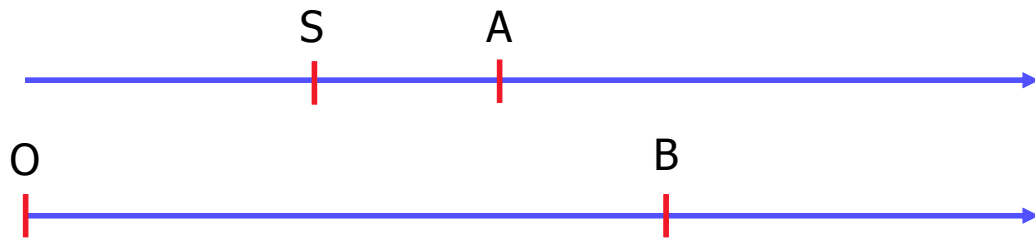
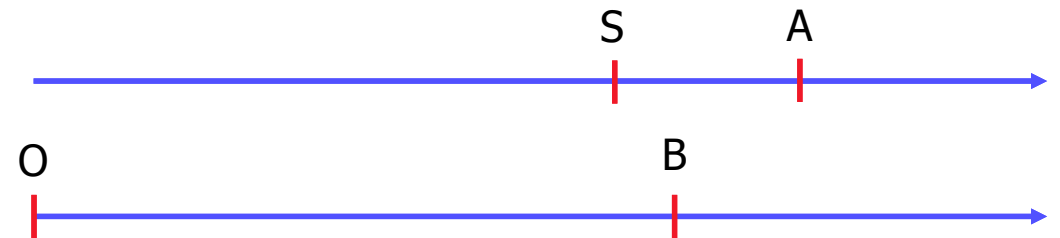
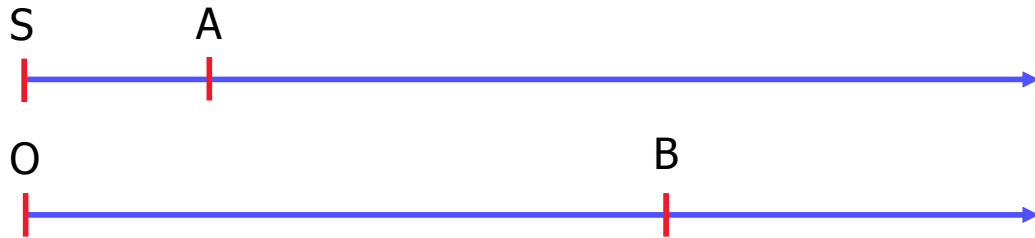

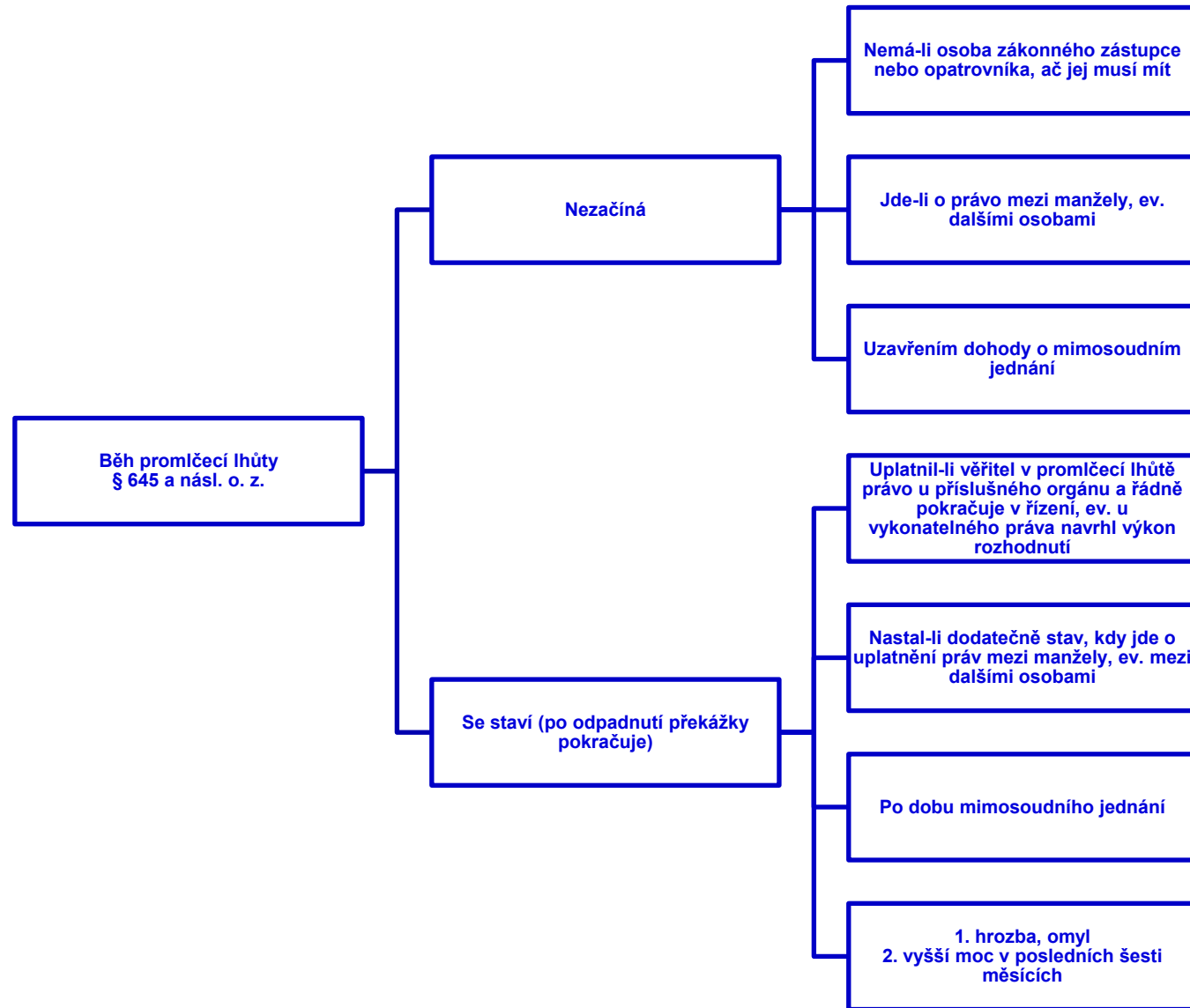

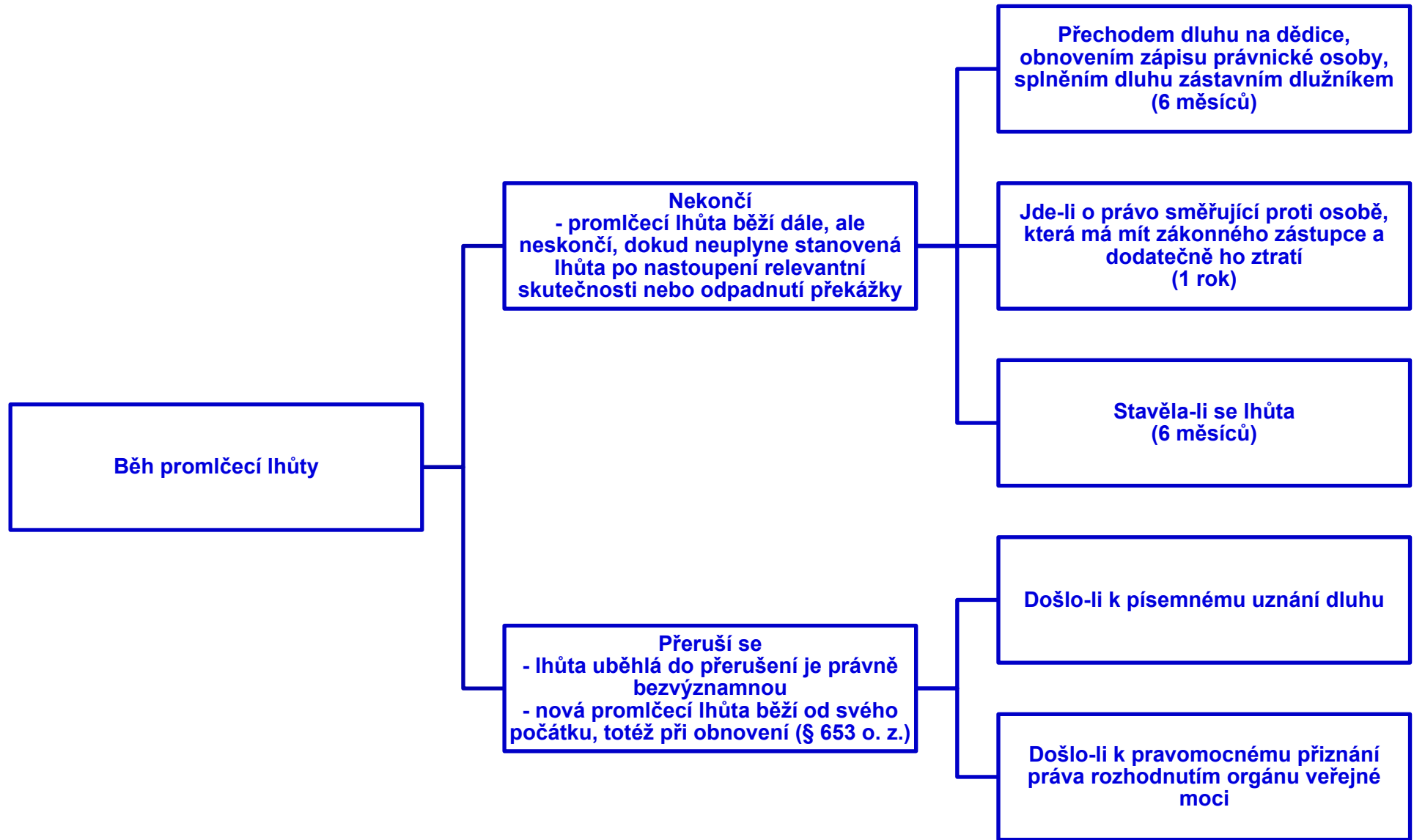

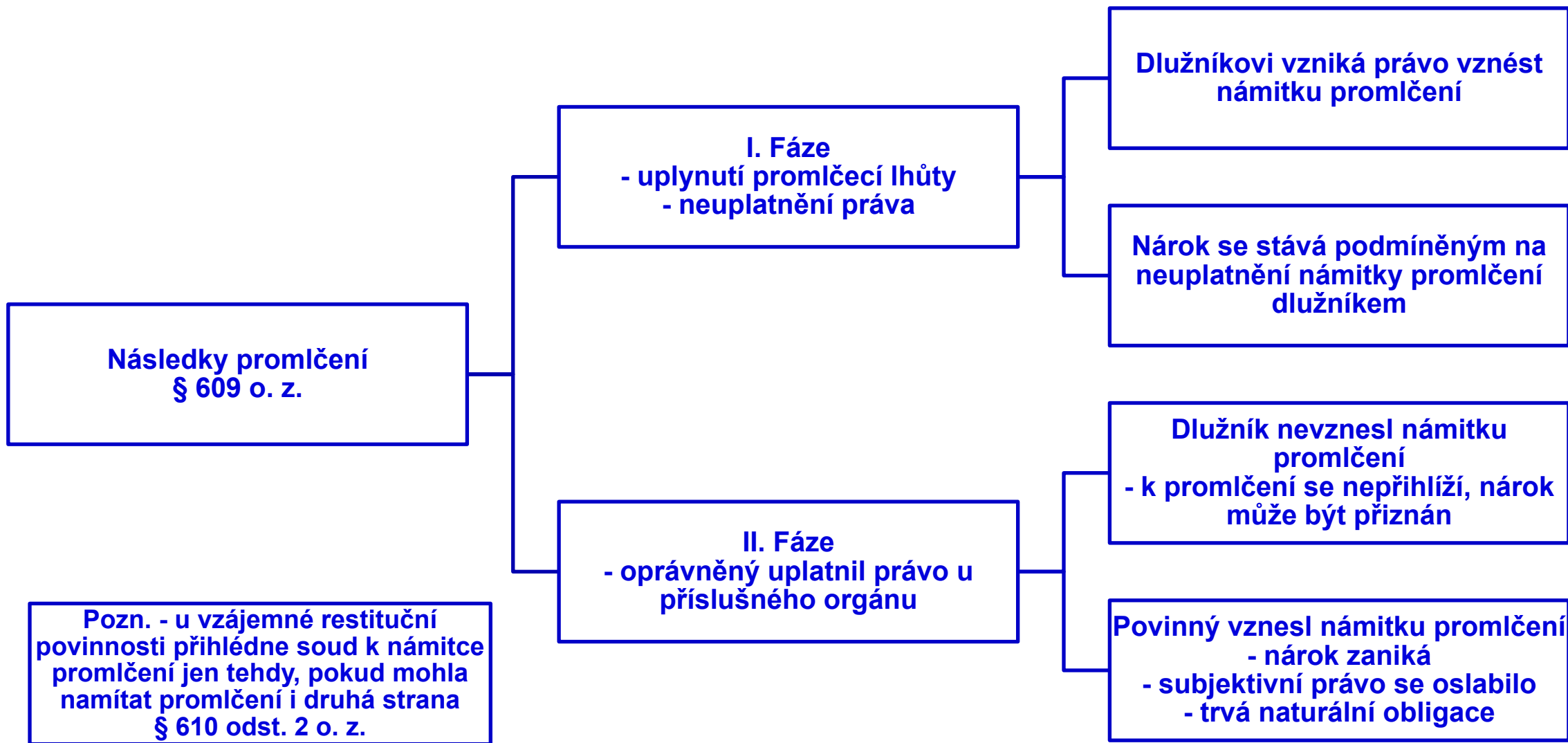
Kombinace lhůt

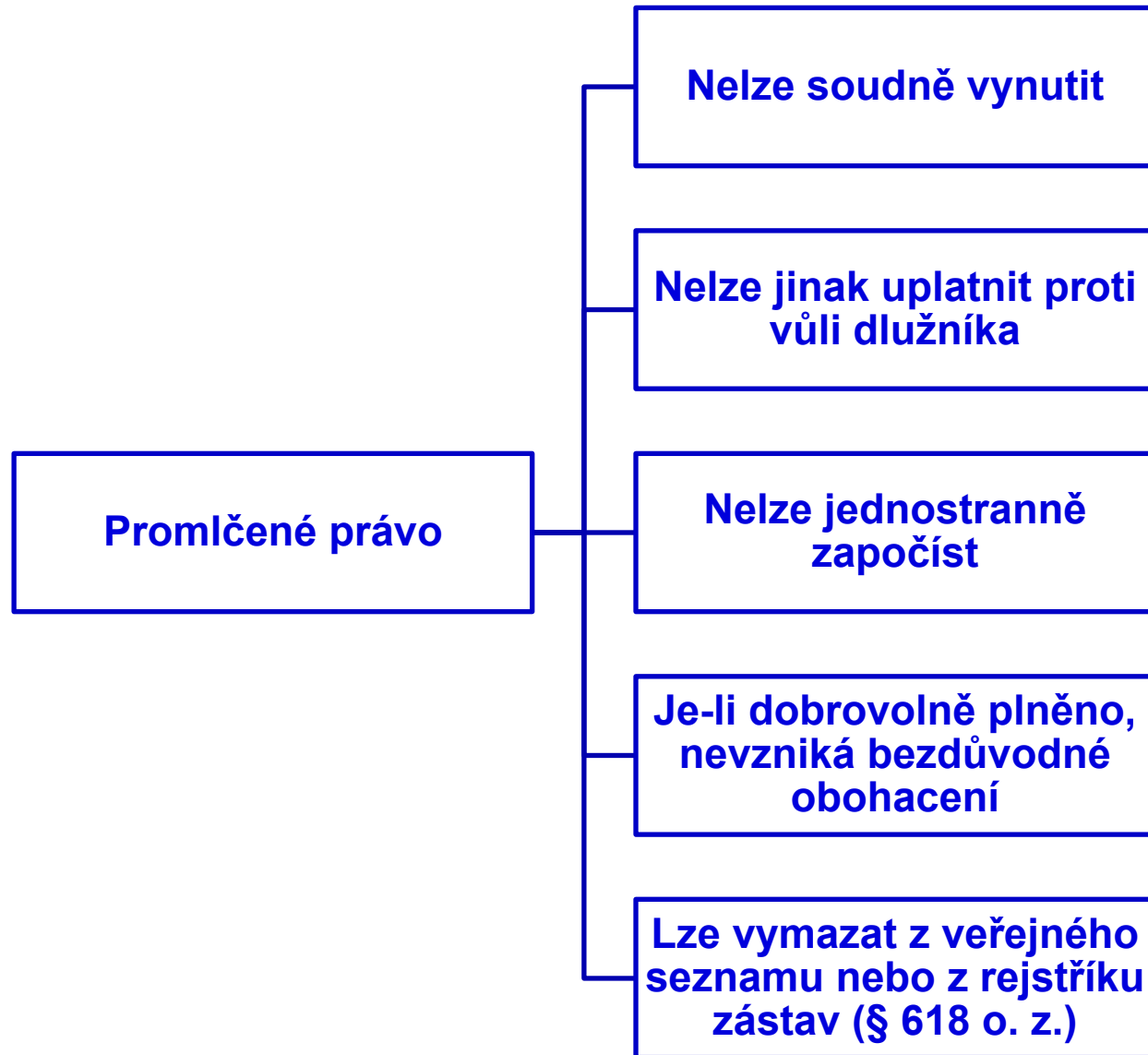

Promlčeno je v té lhůtě, která uplyne **jako první!**

Došel čas!

Děkuji Vám za pozornost!